

PRAEDOR

Viheriäin
nüttöjen
tarinoita

T. Gorgonius

Teksti ja idea	T. GORGONIUS
Maailma ja brändi	PETRI HILTUNEN
Kuvitus	T. GORGONIUS
	Täydennykseksi: keskiaikaisia puupiirroksia public domain -clipartia tekoälyjen luomia piirroksia
Taitto ja säätö	T. GORGONIUS
Oikoluku	nEi sihtä oleteht5y lainkalan
Versio	18.4.2023

Kiitokset:

PETRI "MESTARI" HILTUNEN
 ERKKA "TUNNELI ARKESIN ALITSE" LEPPÄNEN
 VILLE "PÖLHÖKANTO ARKESJOEN TÖRMÄSSÄ" VUORELA
 JAAKKO "ELTHARRION" YLIKIPPARI

Titivillus Gorgonius

on farrignialainen filoosi, jonka kirjoituksia olen kääntänyt jaconiaasta suomeksi.

Häneen saa yhteyttä minun kauttani:

nirokujichuu@gmail.com

PRAEDOR

on suomalaisen Petri Hiltusen piirtämä sarjakuva, joka sijoittuu Jaconian fantasiamaailmaan. Praedorit ovat seikkailijoita, jotka etsivät aarteita hirviöiden kansoittamilta alueilta, Borvariasta. Tarinat ovat luonteeltaan miekka ja magia -tyylin fantasiaa.

Burger Gamesin julkaisema Praedor – Roolipeli Jaconian seikkailijoista toi kaikille mahdollisuuden päästä seikkailemaan Jaconiassa. Roolipelin tekstiosuus sääntöineen on Ville Vuorelan työtä. Maailma tietenkin perustuu Hiltusen näkemyksille, mutta tekijät ovat laatineet Jaconian ja Borvarian yksityiskohtia yhteistyössä. Praedorista on sittemmin tullut myydyin ja pelatuin suomalainen roolipeli.

PRAEDOR.NET

Praedor.net on kaiken Praedoriin liittyvän virallinen kotisivu. Sieltä löytyy myös ilmaiseksi luettavissa olevat Praedor-sarjakuvat, sekä fanien ylläpitämä ja täydentämä Praedor-wiki.

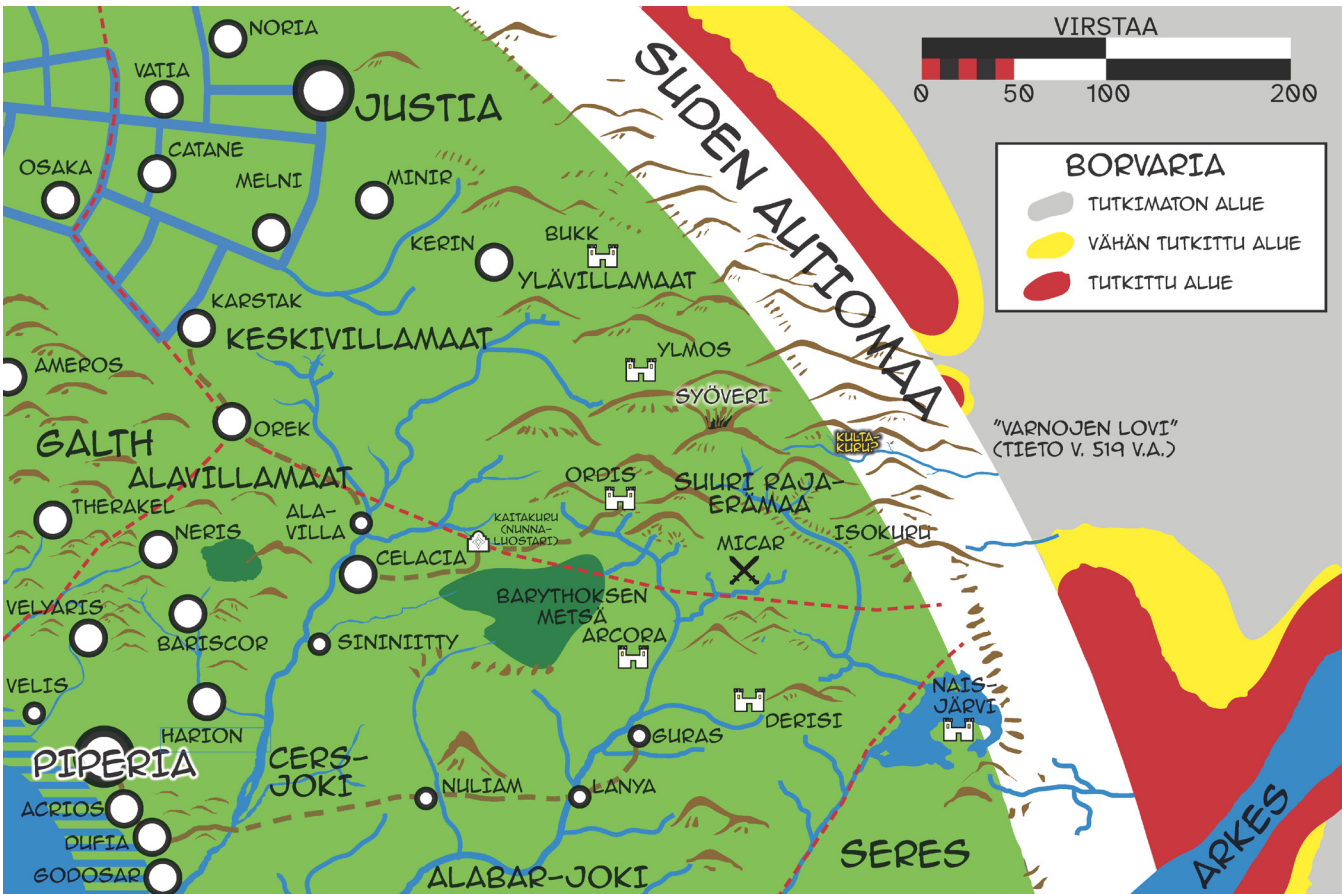
HUOM!

NON-CANON!!!

Tämä kirjanen ei ole toistaiseksi virallinen, kanonisoitu Praedor-franchisen tuote vaan fanituote, joka ei ole myynnissä.

HUOMATKAA! kirjassa esitetyt faktat ja spekulatiot ovat herra Titivillus Gorgoniuksen parhaan tiedon (tai spekulatiion) mukaisia, mutta kaikki ei välttämättä pidä paikkaansa. Ovathan vain Artante ja muut jumalat erehtymättömiä, eivät kuolevaiset ja heidän tietolähteensä.

VIHERIÄIN NIITYJEN KARTTA

Tämä oli paras kartta, joka on saatavilla. Tarkkuus vaihtelee 2-20 virstan välillä. Merkityt kukkulat lähinnä osoittavat, että alueella on paljon mäkiä. Jokiuiomien sijainti varsinkin yläjuoksulla on epävarmaa. Pienempiä kyliä ja polkuja ei ole merkitty.

PAIKKOJA

Acora ja Derisi

Nämä kaksi erityisen vankkaa linnaketta suojelevat Piperian sivistyneitä seutuja varnoilta.

Ala-, Keski- ja Ylävillamaat

Nämä alueet ovat Justian, Galthin ja Piperian lampaankasvatuksen keskus.

Ylävillamaat tuottavat parasta villaa, sillä korkealla sijaitseva alue on kylmä ja se saa lampaat kasvattamaan hyvin paksun talvivillan. Asian kääntöpuoli on seudun karuus; lampaille ei ole niin paljon syötävää kuin muualla. Kaikkein karuimmilla seuduilla kasvatetaan vuohia.

Keskivillamaat on suurin alue, jossa tuotetaan tietenkin villaa mutta myös erityisen hyvää lam-

paanlihaa. Tällä alueella on myös eniten metsiä

Alavillamaat ovat erityisen hedelmällistä seutua, jossa on paljon omenatarhoja. Joillain alueilla omenatarhurit ja lammastilalliset ovat jatkuvasti riidoissa. Edelliset pelkäävät että lampaat kaluavat omenapuiden kuoren ja syövät vielä omenatkin raakana parempiin suihin. Lammastilallisten mielestä omenatarhat puolestaan ovat omineet itselleen paljon parasta laidunmaata. Suurimmaksi osaksi vallitsee kuitenkin rauhanomainen rinnakkaiselo. Sitä paitsi molemmat osapuolet voivat todeta: *"Eivät nuo sentään varnoja ole!"*.

Jossain päin Alavillamaita on kuuluisa **Hallanvaara**, joka on saanut nimensä siitä että sen laella on huhujen mukaan paksu kerros ikuista jätää. Kukaan ei vain tunnu tietävän tarkalleen missä tämä paikka on. Jäestä voisi sahata lohkaraita ja kuljettaa ne lähimpään kaupunkiin. Kesähelteillä jää olisi arvokasta kauppatavaraa. Tässä toiminnassa olisi luonnollisesti paljon haasteita, kuten jään sulaminen matkalla.

Barythoksen metsä

Kuningas Ronian Ander on rauhoittanut Ba-

rythoksen metsän pohjoisosan itsensä ja hänen suosiossaan olevien aatelisten riista-alueeksi. Metsäkauriin tai muun riistan ampumisesta saa kuolemanrangaistuksen. Metsänvartijat ovat jatkuvasti vaikeuksissa rosvojen ja ajoittain myös varnojen kanssa.

Piperialle kuuluva eteläosa on periaatteessa ”vapaata riistaa”, koska lempeä kuningas Melek Ander on sallinut kaatolupien myöntämisen. Rajaseutu on kuitenkin kiistanalaista. Justian metsänvartijoille on aivan turha heilutella piperialaista kaatolupaa, mikäli nämä katsovat että liikutaan Justian alueella.

Bukk

Bukkin kallioiset seudut ovat ihanteellisia vuosien kasvatukseen. Niistä sekä paikallinen paronisuku että linnake ovatkin saaneet nimensä. Suvun vaakunassakin on vuohenpää. Linnakkeen maskotti oli aikoinaan vuohipukki, jolla oli harvinaisen pitkä parta. Tämä pukki on täytettynä nähtävillä linnakkeen salissa. Joku röyhkeä veijari varasti alkuperäisen parran joten parta on vain villasta tehty jäljennös. Synkkä ennustus kertoo, että kun parta katkesi, niin siihen tulee katkeamaan myös Bukkin suku. Ennustajaeukko hirtettiin noitana, mutta niin vain on, että suvun keski-ikäisellä päämiehellä ei kovasta yrityksestä huolimatta vielä olekaan yhtään jälkeläistä. Maat ja arvonimi ovat vaarassa joutua Justiassa asuvalle päämiehen kolmannen polven orpanalle.

Isokuru

Isokuru on oikeastaan rotkolaakso tai suuri kanjoni. Sitä on tutkittu hyvin vähän, sillä se sijaitsee varnojen hallitsemassa erämaassa.

Kerin

Kerinissä järjestetään joka syksy sadonkorjuujuhlien lisäksi keritsemiskilpailut. Nopein keritsijä saa itselleen suurta mainetta ja kunniaa ja *kultaiset keritsimet*, joka on kiertopalkinto. Alkuperäiset keritsimet olivat todellakin kultaa, mutta jossain vaiheessa huomattiin, että ne olivat vaihtuneet lehtikullalla päällystettyyn versioon. Syylinen ei koskaan selvinnyt, mutta lammastilalliset ovat vannoneet työntävänsä hänen takapuoleensa

keritsimet kun hänet saadaan kiinni. Rikoksesta on tosin jo ainakin 30 vuotta aikaa.

Kultakuru

Emme ole varmoja, onko tämä paikka edes olemassa! Ne muutamat harvat retkikunnat, jotka ovat tutkineet Suurta Rajaerämaata, eivät ole löytäneet Kultakurua. Varnojen kieltä osaava puoliverinen oli puhunut erään hyvin vanhan paimentolaismiehen kanssa, ja tämä osasi suunnilleen kertoa, missä Kultakuru sijaitsee: paikassa missä erityisen korkeilta kukkuloilta alkava puro virtaa syvän rotkon läpi kohti Borvariaa. Useimmat joet ja purothan virtaavat toiseen suuntaan, kohti Sisämerta. Me filoosit sanomme tällaista paikkaa vedenjakajaksi.

Hän väitti, että ”*kun esi-isäni olivat nuoria*”, Kultakurusta saattoi vielä poimia kultahippuja suoraan maasta kuin sieninä. Varnat eivät tietävästi hallitse kullanhuuhtontaa.

Orek

Tämä suuri kylä sijaitsee kaikkien kolmen maan rajalla ja siitä on muodostunut merkittävä kauppapaikka. Justia haluaisi jatkaa kanavaa Karstakista, mutta Galth – saati Piperia – eivät ole halunneet osallistua kuluihin, jotka olisivat suunnattomat. Niinpä kauppatavara joudutaan edelleen rahtaamaan maitse Karstakiin, josta on kanavayhteydet länteen ja pohjoiseen. Piperialaiset puolestaan rahtaavat kauppatavarat etelään, Alavillaan (kylä sijaitsee kartalla ”Alavillamaat” –tekstin alla). Sieltä tavaraa kuljetetaan veneillä ja lautoilla alas Cers-jokea.

Naisjärvi

Naisjärvi on muodostunut laakeaan laaksoon Seresin pohjoisnurkkaan. Siitä pohjoiseen alkaa Varna-paimentolaisten hallitsema Suuri Rajaerämaa.

Naisjärven ruutanoista tehdään paras hapankala ja muista sen kaloista kalakastiketta. Rajalla vallitsee harvinainen rauha. Seresläiset tyytyvät kalastamaan etelärannan lähellä ja varnat pohjoisrannan lähellä. Kaupankäyntiin varnat eivät kuitenkaan suostu.

Suden autioma

Suden autiomaassa liikkuu tietysti paljon varnaintolaisia. Suurin osa heistä asuu autiomaan sisäreunalla. Autiomaassa asuvat myös vaaralliset paimentolaisvelhot. Alueen ainoat suurpedot ovat susia. Huhuista huolimatta ne välttävät ihmisiä. Niiden pääravintoa ovat peurat, kaniinit ja muut pienet nisäkkäät. Autioma ei ole kuivaa aavikkoa: hurjat sateet voivat yllättää kulkijan etenkin syksyisin ja keväisin. Paikoitellen on pitkiä sepeleidyynien rivistöjä, joiden välissä luoviminen on turhauttavaa – mutta ylös ja alas kiipeäminen vielä pahempaa.

Jos löydät muhkeita talvimeloneja, jätä ne rauhaan. Kyseessä on usein paimentolaisten viljelys, vaikka se näyttääkin villiltä kasvustolta. Ole erityisen varovainen kaktuksien kanssa. Joidenkin lajien piikit ovat pirullisia.

Paikoitellen autiomaassa on läpipääsemättömiä soita ja juoksuhiekkaa. Sen soilta löytyy kuitenkin erittäin harvinaisia ja arvokkaita yrttejä. (Ks. *T. Gorgonius: Jaconian yrtit ja myrkyt.*)

Mitä lähemmäs Borvariaa tulet, sitä niukemmaksi kasvillisuus muuttuu. Kitukasvuiset pensaat osoittavat aina pois päin Kirotulalta maalta, mikä tekee suunnistamisesta helpompaa. Vain pienet, hyvin sitkeät ja piikikkäät liskot elävät täällä. Ne syövät hyönteisiä: kärpäsiä, muurahaisia, termiittejä, hämähäkkejä, matoja ja skorpioneja.

Näyttävä otus on 4-5 tuuman mittainen jättiläisherhiläinen, joka surisee äänekkäästi lentäessään. Herhiläiset keräävät ahkerasti mettä pensaiden pienistä kukista ja vievät sen maahan tai vanhaan termiittikekoon kaivettuun pesäänsä, missä mesi muuttuu hunajaksi. Jättiläisherhiläisen pisto on ehkä Jaconian tuskallisin, mutta onneksi nämä pörriäiset ovat myös ampiAISista rauhallisimpia. Kunhan et astu vahingoissa niiden pesään, vaaraa ei juuri ole. Varnat osaavat kerätä hunajan; emme tiedä miten he sen tekevät!

Suuri Rajaerämaa

Karu seutu joka on erityisen tunnettu huimaavista jyrkänteistä ja rotkoista ja korkeista vaaroista. Varnat paimentavat laaksoissa pitkäkarvaisia nautoja ja hevosia, rinteillä ja ylängöillä lampai-

ta ja vuohia. Heidän asuntonsa ovat siirrettäviä, pääasiassa nahasta valmistettuja teltoja. Varnat tuntevat kaikki salaiset polut joita pitkin siirtyä nopeasti laaksosta toiseen.

Kerrotaan, että kauan sitten varnat olivat ystävällisiä ja vieraanvaraisia muukalaisia kohtaan. Tuntelevat uudisasukkaat yrittivät kuitenkin varata parhaat laidun- ja viljelymaat itselleen ja kohtelivat varnoja kuin ali-ihmisiä. Lopulta paimentolaisten mitta oli täysi. He tuhosivat uudistilat ja tappoivat tai ajoivat niiden asukkaat pois. Justian ja Piperian sotajoukot tekivät kostoretkiä ja perustivat linnoituksia erämaan rajalle.

Yhä useammat köyhät lähtivät uudisasukkaaksi itään, nyt varustettuna aseilla ja vahtikoirilla ja vaatien linnoituksia suojelemaan heitä. Jokaista varnojen ryöstöretkiä seurasi uudisasukkaiden kostoretki. Joitakin vuosia sitten villit kokosivat suuren lauman, joka hyökkäsi Micarin linnoitukseen ja hävitti sen niin, että kahta kiveäkään ei jäänyt päällekkäin.*

Ylmosin ja Ordisin linnakkeista lähetetty apu tuli liian myöhään perille, mutta sotajoukko ajoi varnat kauas takaisin erämaahan. Vankeja ei otettu, vaan kaikki kiinni saadut varnat hakattiin palasiksi. Eräs tiedustelija nimittäin tiesi, että tällä tavalla silvottu varna olisi myös tuonpuoleisessa erillisinä palasina, ja se oli heidän mielestään hirveä kohtalo.

Myös Piperian joukot kärsivät suuria tappioita ja satoja hevosia menetettiin. Tämä verilöyly kuitenkin opetti varnat oppivat pysymään toistaiseksi vähintään päivämatkan päässä kaikista linnakkeista. Justia ja Piperia ovat myös kieltäneet uudisasutuksen Ylmosin, Ordisin, Arcoran ja Derisin linnakkeiden itäpuolelle.

Tällä hetkellä tilanne on rauhallinen, mutta varnat eivät suvaitse ketään ulkopuolisia maillaan, riippumatta siitä millä asialla he liikkuvat. Tosin muutamia saramani-heimoja on kuulemma muuttanut Gorfar-joen yli idemmäksi ja he ilmeisesti tulevat toimeen varnojen kanssa.

Huomautan, että ulkonäöltään varna tai saramani ei eroa juurikaan ihmisestä. Heidät tunnistaa käsien tatuoinneista, varnojen sirppimiekasta, lähes

käsittämättömäksi vääntyneestä kielestä, joka on ikivanhaa jaconian murretta, perinteisestä turbaanista ja kaavusta. Mutta jos paimentolainen pukee ylleen kaupunkilaisen asun – tai, Artante varjelkoon, hovikaavun – hän näyttää aivan sivistyneeltä! Ja jos hän opettelee vielä puhumaan jaconiaa...

**Heillä täytyi olla paimentolaisvelho apuna tai ainakin viimeistelemässä tuhot: varnat tuskin pystyvät purkamaan kivimuureja. –T.G.*

Syöveri

Syöverin tarkka sijainti tunnetaan, sillä se sijaitsee vain päivämatkan päässä Ylmosin linnakkeesta. Se on erittäin syvä rotko, joka on muodoltaan hyvin erikoinen: lähes 10 virstaa halkaisijaltaan oleva ympyrä. Sitä on tutkittu vain kauempaa tarkkaillen, sillä varnat vahtivat aluetta ja lähettävät joukon sotureita häätämään tunkeilijat jos heidät huomataan.

Varnat eivät aina lähde takaa-ajoon. Mutta kiinni saadut tunkeilijat he ovat joskus heittäneet alas Syöveriin. Putoaminen tietää varmaa kuolemaa; ainakaan kukaan ei ole tuon ilmalennon jälkeen palannut takaisin.

Ylmos ja Ordis

Nämä kaksi erityisen vankkaa linnaketta suojelevat Justian sivistyneitä seutuja varnoilta.

VARNOJEN LOVI

*”Varnatyttöjen lovia on aina mukava tutkia!” – piperialainen paimenpoika, kuullessaan asiasta**

Niin sanottu Varnojen lovi keksittiin vasta hiljattain.

Filoosit keräävät jatkuvasti tietoa praedorien retkikunnilta siitä, minne päin ja kuinka kauas Borvariaan he ovat vaeltaneet. Suuren Rajaerämaan kohdalta ei ollut tietoja, mutta useimmat filoosit olettivat että alue oli tutkittu yhtä pitkälle kuin muukin Justian rajaseudun takainen Borvaria ja merkitsivät alueet samaa viivaa pitkin.

Vasta paikan päällä tutkimuksia tehnyt filoosi sai kuulla paikallisilta, että rajaerämaan taakse ei kukaan päässyt. Yksi ainoa praedor-retkikunta oli

onnistunut jotenkin sopimaan Borvarian-retkestä varnojen kanssa. Puoliverinen neuvottelija ja kaikki muut, yhtä lukuun ottamatta, olivat kuolleet Borvariassa. Ainoa henkiin jäänyt menetti molemmat kätensä hieman ennen Jaconian rajaa. Poikkeuksellisesti varnat säälivät häntä, hoitivat hänet kuntoon ja saattoivat Ordisin linnakkeen lähelle.

Filoosi haastatteli tätä praedoria Piperialaisessa kapakassa. Hän tienasi nykyisin elantonsa erikoisella tavalla: isät toivat poikiaan hänen luokseen ja maksoivat hänelle että hän kertoisi elämästään ja näyttäisi kammottavat kädentyнкänsä**. Näin poika ei varmasti seuraisi hänen esimerkkiään ja ryhtyisi praedoriksi.

Hän kertoi myös, että noin sadan virstan levyinen alue oli varnojen hallussa ja he eivät ole miesmuistiin päästäneet ketään alueelleen eikä Borvariaan. Miehen avustuksella filoosi kartoitti tutkimattoman alueen laajuuden niin tarkkaan kuin mahdollista. Emme tiedä, kuinka paljon varnat itse käyvät Borvariassa, mutta ainakaan heidän hallustaan ei ole löydetty artefakteja eikä juuri Borvarian sormiakaan.

**Poika saattoi vain kerskailla, mutta epäilen, että varnat eivät aina ole niin vaarallisia kuin luullaan. Ei heitä alueensa reunalla liikkuva paimenpoika kiinnosta. Soturi, joka tappaa paimenpojan ja ryöstää tusinan lampaita joutuisi naurunalaiseksi. Varnatyttöä paimenpoika saattaa puolestaan hyvinkin kiinnostaa... – T.G.*

***Kun kuulin varnojen uskomuksista, luulen että he säälivät häntä juuri raajojen menetyksen takia. – T.G.*

SEIKKAILU-IDEOITA

Varnojen ystävät

Niin – miten ystäväystyä vihamielisten paimentolaisten kanssa, joiden maille on tunkeuduttu ja joita on vainottu ja tapettu vuosikymmenien ajan ja jotka eivät missään olosuhteissa enää luota ulkopuolisiin? Hyvä kysymys.

Ennen on käytetty samoja keinoja kuin lasten kasvatuksessa: uhkailu, kiristys ja lahjonta. Ikävä

kyllä ne eivät enää toimi. Mikään uhkailu, paitsi ehkä kokonainen armeija, ei enää pelota varnoja. Kaikki mahdolliset uhat ovat jo toteutuneet ja jos varnat ovat joskus myöntyneet johonkin, heidät on aina petetty. Millä kiristää ihmisiä, joilla ei edes ole mitään? He olettavat, että heidän vaimonsa ja lapsensa tapetaan joka tapauksessa ja heidän maansa viedään jos vain pystytään. Miten lahjoa ihmisiä, joilta kaikki on aina kuitenkin varastettu? Ja jotka on lahjomisen jälkeen aina petetty ja lahjat varastettu takaisin.

Ja mistä hankkia varnojen kieltä tai arokuisketta osaava puhemies (tai –nainen)? Yksikään tietämäni filoosi ei tunne varnojen kieltä. Arokuisketta on kyllä tutkittu mutta vain vähän. Huhujen mukaan erämaassa elää joitakin erakoita, jotka tulevat toimeen varnojen kanssa. He metsästävät, kalastavat ja keräävät marjoja ja juuria. Jotkut asuvat teltassa ja siirtyvät paikasta toiseen, muuttamat kaivavat kultaa purojen varrella. Heillä on pieni mökki ja ehkä peruna- ja yrttimaa, koira ja ehkä muutama lammas tai vuohikin. Miksi varnat antavat heidän elää rauhassa? Kukapa tietää. Luulen, että eivät lähtisi vapaaehtoisesti neuvottelemaan varnojen kanssa vaarantaen asemansa.

Yksi mahdollisuus ovat paimentolaisvelhot. Toivotan hyvää onnea ylipäänsä sellaisen löytämisessä, saatti siten suostuttelussa.

Voi myös yrittää kulkea varnojen alueiden läpi Borvariaan niin hiljaa ja varovasti, että jää huomaamatta. Erämaa on suuri ja pieni ryhmä saattaisi onnistua. Kuten aiemmin kerroin, tiedän vain yhden ryhmän joka pääsi perille ja yksi heistä takaisinkin.

Ja tuossapa onkin pelaajahahmoille mietittävää! En minäkään tiedä, miten tuo onnistuisi. Mutta kuten pelinjohtajat tietävät, pelaajat keksivät usein yllättäviä temppuja...

Pelikampanja: Rajanvetäjät

Nykyinen tilanne

Karttaan on väreillä merkitty jonkinlaiset rajat, mutta tosiasiaassa rajoja ei tähän laajaan erämaahan ole koskaan vedetty. Seres, Piperia ja Justia kiistelevät alueista.

Arcora ja Derisi ovat melko kiistatta Piperian omistuksessa; Piperia on ne perustanut ja rahoittanut.

Samoin Ylmos ja Ordis ovat melko vahvasti Justian käsissä.

Micarin linnoituksen tuho vahvasti Piperian asemaa.

Justian ja Piperian raja loppuu Barythoksen metsän pohjoisreunalle. Justian mukaan metsä pitäisi jakaa puoliksi, Piperian mielestä vain metsän pohjoisin alue, Anderin Kuninkaanmetsä, on historiallisesti Justian aluetta ja heidän pitäisi tyytyä siihen.

Seres on perustanut linnakkeen Naisjärven niemelle järven eteläpuolella ja on julistanut alueen omakseen, vaikka se sijaitsee selkeästi Piperian puolella.

Mutta lähes 200 virstaa Naisjärveltä etelään on **Carducan linnake**, joka on tällä hetkellä taas Piperian hallussa!

Jos rajanvetoon lähdetäisiin näistä lähtökohdista, olisi Seresin ja Piperian raja varsin kummallinen.

(Ja kukaan ei tietenkään ajattele varnoja. Kenenkään päähän ei pälkähdä radikaali ajatus, että varnoille rajattaisiin omaa aluetta.)